

คุยกับผู้อ่าน

ขณะที่เขียนคุยกับผู้อ่านฉบับนี้เป็นวันที่ ๑๔ มกราคม อันเป็นวันเด็กแห่งชาติ ถ้าเราทำความเข้าใจเรื่องของเด็กให้ดี ความเอาใจใส่เกี่ยวกับเรื่องของเด็กจะนำไปสู่การแก้ปัญหาของสังคมเป็นส่วนรวมได้ เพราะเรื่องของเด็กไม่ได้แยกจากเรื่องของผู้ใหญ่และสังคม นอกจากนั้นสิ่งที่มีมนุษย์รักที่สุดคือลูก ลูกเป็นความสุขและความทุกข์ของพ่อแม่ ถ้าทำอะไรให้ลูกของทุกคนเติบโตขึ้นด้วยความดีความงาม ย่อมได้รับความสนใจและการเห็นคุณค่าจากพ่อแม่ของเด็ก และความร่วมมือในการที่จะช่วยกันสร้างสรรค์สังคมที่ดีงามต่อไป และอีกประการหนึ่งเด็ก ๆ คือรากฐานของสังคมในอนาคต ถ้าช่วยกันเสริมสร้างคุณภาพเด็กในวันนี้ จะช่วยให้สังคมดีในวันหน้า

ลองนึกถึงเด็ก ๆ ที่ไม่มีอาหารกินครบทุกมื้อ ต้องไปโรงเรียนด้วยท้องที่หิวโหย จนกระทั่งต้องเกิดโครงการอาหารกลางวันที่โรงเรียนกันเป็นเรื่องใหญ่ เด็ก ๆ ที่ครอบครัวต้องแยกย้ายกันไปคนละทางสองทาง เพราะความล้มละลายของเศรษฐกิจของชาวชนบทส่วนใหญ่ และถ้าคิดว่าสถาบันครอบครัวของมนุษย์คือสถาบันที่สำคัญที่สุดของสังคม สถาบันนั้นกำลังแตกสลายอย่างรุนแรง เด็ก ๆ ที่อยู่ในสลัมที่อัดอัดคับแคบสกปรก และพ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลเพราะต้องตะเกียกตะกายหากิน เด็ก ๆ ลูกกรรมกรก่อสร้างที่อาศัยอยู่ในเพิงสังกะสีเล็ก ๆ ที่อุดู๊ และเล่นกันไปตามประสา เพราะพ่อแม่ต้องไปรับจ้างทั้งคู่เนื่องจากค่าแรงต่ำ บางคนโดนไม้ตกใส่หัว บางคนตกในรูท่ออย่างเด็กหญิงสร้อยเพชร เกือบทั้งหมดไม่ได้เรียนหนังสือ เพราะอยู่ไม่เป็นที่ ต้องโยกย้ายตามการก่อสร้างไป เด็ก ๆ ที่ไม่มีที่จะเล่น ต้องเล่นตามตรอกตามซอก ตามถนน เพราะเราเห็นแก่การเอาที่ไปทำประโยชน์ทางการค้า ยิ่งกว่าเห็นแก่เด็ก เด็ก ๆ ที่ต้องให้แรงงานอันเกินกำลังในโรงงานที่มีสภาพอันเลวร้ายที่มีคนเรียกว่าโรงงานนรก เด็ก ๆ ที่เป็นโสเภณีและกำลังติดกามโรค และโรคเอดส์ เด็ก ๆ ที่ถูกลักตัวไปขาย เด็ก ๆ ที่ได้รับความบีบคั้นและทารุณกรรมทางจิตใจเพราะความไม่เข้าใจ และความเครียดทางอารมณ์ของผู้ใหญ่ทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นลูกของคนจน คนชั้นกลาง หรือคนรวย ฯลฯ

เด็ก ๆ เหล่านี้บริสุทธิ์ ไร้เดียงสา และยังไม่ได้ประกอบบาปกรรมอันใด แต่ต้องได้รับผลอันเป็นบาปกรรมของสังคมอย่างน่าสลดสังเวช ไม่ว่าจะท่านจะเป็นใคร ถ้าท่านคิดว่าแม้ลูกของท่านก็ยังมีปัญหา ท่านอยากเห็นเขาดีกว่านี้ โปรดทราบว่าคุณคนอื่นก็มีปัญหา และลูกของคนอื่นที่โชคร้ายกว่าท่านก็ยังมีปัญหามากกว่าลูกของท่าน และไม่ว่าจะเป็นลูกใครก็เหมือนลูกของท่าน คือเป็นลูกของเราด้วยกัน เป็นลูกของสังคมไทย ที่จะต้องมีโชคชะตาทางสังคมร่วมกัน

ถ้าเรามีจิตสำนึกเรื่องเด็กร่วมกันถึงขนาด จิตสำนึกนั้นจะเป็นพลังที่ก่อให้เกิดเจตนารมณ์ทางสังคมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้สังคมและสิ่งแวดล้อมเหมาะสมกับวิญญูณน้อย ๆ เป็นล้าน ๆ ดวงที่จะมีโอกาเติบโตขึ้นด้วยศานติสุข และเป็นป่อเกิดแห่งศานติสุขในบ้านเมืองของเราต่อไปในอนาคต

ประเวศ วะสี